Växjö kommun
info@vaxjo.se

2018-11-13

Dnr 400-2017:10215

# Beslut

efter kvalitetsgranskning av musikundervisningen i grundskolan vid Braås skola i Växjö kommun

# Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av musik i grundskolan. Syftet är att granska kvaliteten i grundskolans musikundervisning. Kvaliteten bedöms utifrån om musikundervisningen dels utgår från och innehåller ämnets hela kursplan, dels ger eleverna möjlighet till sådant eget skapande som främjar deras utveckling av kreativitet.

De övergripande frågeställningarna är:

1. I vilken utsträckning utgår musikundervisningen från, och innehåller, ämnets hela kursplan?
2. I vilken utsträckning ger musikundervisningen eleverna möjlighet till sådant eget skapande som främjar utveckling av kreativitet?

Granskningen genomförs i årskurserna 7-9 i 30 skolor. I urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport.

Braås skola, i Växjö kommun, ingår i denna granskning. Skolinspektionen besökte Braås skola den 25 september 2018. Besöket genomfördes av Marita Bergman och Ulrika Sutorius. Skolinspektionen har tagit del av dokumentation från skolan och genomfört en lektionsobservation samt intervjuer med elever från årskurserna 8 och 9, med en musiklärare och med rektorn.

Braås skola är en kommunal grundskola med elever i förskoleklass och årskurserna 1–9. Skolan har cirka 380 elever varav 177 elever går i årskurserna 7–9. Enligt inkomna uppgifter från skolans rektor undervisar en lärare i musik i årskurserna 7–9. Musikläraren har undervisat i musik på skolan sedan hösten 2018 och är under utbildning för att bli legitimerad lärare och behörig att undervisa i musik i aktuella årskurser under våren 2019. Sammanlagt är 81,5 timmar avsatt för undervisning i musik till årskurserna 7–9. I årskurserna 7 och 8 bedrivs undervisningen i musik terminsvis i 80-minuterspass medan eleverna i årskurs 9 har musik 60 minuter varje vecka.

I detta beslut gör Skolinspektionen en samlad bedömning av det granskade området utifrån de övergripande frågeställningarna. Därefter följer en motivering till de utvecklingsområden som Skolinspektionen har identifierat inom ramen för granskningen.

## Skolinspektionens bedömning

Granskningen visar att de senaste åren inneburit flera lärarbyten för musikundervisningen i Braås skola, vilket har medfört att innehåll och kvalitet har varierat. Skolinspektionen menar att det är sannolikt att undervisningen i musik kommer att skilja sig mellan årskurserna 7-8 å ena sidan och nuvarande årskurs 9 å andra sidan vad gäller undervisningens innehåll och då vilka möjligheter eleverna ges att utveckla sin kreativitet. Detta eftersom musikundervisningen bygger på en tanke om progression. Skolverkets kommentarmaterial till kursplanen är tydlig med att tanken ”bakom den övergripande progressionen i innehållet bygger på att ett framgångsrikt lärande i musik kräver

kontinuerlig repetition och övning" liksom att lärande i musik inte kan "forceras"[1]. Rektorn uppger vid intervju att uppföljning av ämnet sker från och med höstterminen bland annat med hjälp av planeringar på skolans digitala plattform samt genom regelbundna kunskapsuppföljningar. Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn särskilt följer upp och säkerställer att eleverna i nuvarande årskurs 9 för den undervisning de har rätt till.

**Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen i stora delar omfattar det centrala innehållet. Bedömningen baseras på kursplanens tre kunskapsområden och redovisas nedan.**

*Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen omfattar kunskapsområdet "Musicerande och musikskapande".* Av granskningen framkommer att undervisningen i musik i årskurserna 7-9 omfattar sång, melodispel och ackompanjemang med olika genretypiska uttryck. Eleverna anger att de har sjungit främst i årskurserna 7 och 9 samt att de också fått spela melodier och ackompanjerat på ett instrument. Eleverna nämner att de främst har spelat på gitarr eller piano.

Det framkommer också att undervisningen omfattar gehörsmusicerande efter mönster i olika genrer. Läraren beskriver i intervjun hur eleverna börjar med gehörsmusicerande och fortsätter sedan med övningar där de skapar variationer av "Blinka lilla stjärna". Ett annat exempel på gehörssång fick Skolinspektionen höra vid en lektionsobservation då eleverna sjöng en låt efter att ha lyssnat till den några gånger.

Enligt läraren förekommer rytmisk och melodisk improvisation till trumkomp, ackord-följder eller melodislingor med röst och instrument i mindre utsträckning. Eleverna nämner dock en uppgift där de i tidigare årskurser fick improvisera genom att lägga till ett givet antal ackord och bastoner. Läraren säger att "Mellan träning på olika variationer till improvisation är steget inte så långt".

Det framkommer vid intervju med lärare att undervisningen omfattar musikskapande i olika genrer och även att elever får strategier för sitt skapande. Exempelvis har eleverna lärt sig spela "Blinka lilla stjärna" på key-board och därefter lyssnat på Mozarts variationer av samma visa. Sedan fick eleverna uppgiften att göra en egen variant av visan där de fick lägga in sin egen klangfärg och karaktär.

Granskningen visar att undervisningen omfattar musikalisk gestaltning där olika uttrycksformer kombineras bland annat genom att eleverna arbetar med rytm och text i olika uppgifter. I ämnena svenska och engelska skriver eleverna texter och i musiken ger eleverna texterna en rytm. De tränar genom att läsa och samtidigt klappa takten. Det framkommer vid intervju med musiklärare att eleverna även ska genomföra en större produktion i årskurs 9 i form av en musikal där manus, rekvisita och musik görs av eleverna. Enligt eleverna kommer bland annat att musik och dans att kombineras i musikalen. Arbetet med manus hade påbörjats vid tiden för granskningen. Alla elever i årskurs 9 deltar i någon del av framarbetandet av musikalen, då främst under Elevens val.

*Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen i stora delar omfattar kunskapsområdet "Musikens verktyg".*

Av granskningen framkommer att musikundervisningen omfattar röstvård, hörselvård och orsakerna till att musiklyssnande kan bidra till hörselskador och att hörselskador kan

[1] Skolverket (2007) Kommentarmaterial till kursplanen i musik, sidan 9. Reviderad 2017.

förebyggas. Eleverna anger att de arbetade med området under årskurs 8. Skolinspektionen observerade även en lektion där temat var röstvård och där det ingick att gå igenom talorganets olika delar, vikten av röstvård och uppvärmning av rösten.

Vid intervjun med musikläraren framkommer att det kan vara svårt att ha inslag av flerstämmig sång och ge sången vokala uttryck i olika genrer kan vara svårt eftersom det krävs tillit i gruppen. Det framkommer vid intervjuer med musikläraren och rektorn att det varit flera lärarbyten i ämnet musik i årskurserna 7-9. Läraren uppger trots detta att eleverna sjunger regelbundet tillsammans och att sången får utvecklas successivt samt att flerstämmighet kommer att ingå i undervisningen i årskurs 8.

Det framkommer både i intervju med elever och med lärare att undervisningen omfattar ackord- och melodiinstrument, bas och slagverk. De instrument som eleverna främst spelar är gitarr och piano. Men elever uppger också att de även spelar basgitarr och trummor.

Lärare uppger vid intervju att hen anser att det är viktigt att eleverna kontinuerligt får lära sig musikens byggstenar som grund till det egna skapandet. Ett exempel på hur läraren integrerar undervisning om begrepp och skapande är uppgiften ”Blinka lilla stjärna” där läraren pratar om exempelvis klangfärg, rytmik, tonalitet och om hur visan är uppbyggd. Därefter har eleverna visan som förebild till ett eget skapande.

Granskningen visar att undervisningen omfattar musikteori där musiksymboler och notsystem, noter, tabulatur, ackordbeteckning och grafisk notation ingår. Vid intervju uppger elever att läraren har haft en genomgång i musikteori och att de också hade prov på begreppen. Enligt eleverna har undervisningen också omfattat toners längd.

Det framkommer vid intervju med elever och lärare att undervisningen inte för närvarande omfattar digitala verktyg för musikskapande, inspelning och bearbetning. Se motivering nedan under identifierade utvecklingsområden.

*Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen omfattar kunskapsområdet ”Musikens sammanhang och funktioner”.*

Granskningen visar att undervisningen omfattar ljudets och musikens fysiska, tanke- och känslomässiga påverkan på människan samt även musikens funktion att markera identitet och grupptillhörighet. Eleverna uppger att de i en fördjupningsuppgift om olika genrer har fått skriva och diskutera hur musik och klädsel hör ihop med olika identiteter. Läraren uppger också vid intervju att undervisningen omfattar ljudets- och musikens inverkan i en uppgift som handlar om film. I uppgiften ingår en genomgång av att man i film kan frammana olika känslor. Därefter får eleverna själva skapa egen filmmusik, enligt läraren.

Det framkommer vid granskningen att undervisningen omfattar instrument och deras funktion i olika genrer och sammanhang. Av dokumentationen framgår bland annat att läraren går igenom instrumenten i en orkester; såväl vilka instrument som ingår och vilken funktion instrumenten har. Undervisningen omfattar också framväxten av olika genrer samt betydelsefulla tonsättare, låtskrivare och musikaliska verk. Eleverna får till exempel göra en uppgift i årskurs 8 där de ska lära sig vilka kännetecken olika genrer har. Elever väljer en egen genre och skriver om genrens historia och sammanhang.

**Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen till vissa delar ger eleverna möjlighet till sådant eget skapande som främjar utveckling av kreativitet[2]. Bedömningen grundar sig på kvalitetskriterier[3] som Skolinspektionen bedömt vara av vikt för utveckling av kreativitet.**

*Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen till vissa delar ger eleverna möjlighet att arbeta skapande i processform.*

Granskningen visar att eleverna under årskurserna 7 och 8 har fått uppgifter som sträckt sig över en längre tid, mellan 2-3 månader. Eleverna uppger också att på grund av lärarbyten har det vid några tillfällen kommit in extralärare för att särskilt jobba med återkoppling. Men av inskickad dokumentation framkommer att musikskapande uppgifter under hösten 2018 pågår under högst två lektioner. Vid intervju med läraren framkommer att läraren trots detta ”ser hela terminen som en process”, där eleverna först får tekniker och verktyg för att kunna skapa och att läraren under själva skapandeprocessen ger individuell återkoppling. Granskningen visar därmed att arbetsprocessen skulle kunna tillskrivas mer betydelse, att de skapande uppgifterna skulle kunna sträcka sig över längre tid och uppnå mer fördjupning samt i högre grad möjliggöra individuellt anpassade strategier för skapande. Se motivering nedan under identifierade utvecklingsområden.

*Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen ger eleverna möjlighet att reflektera över skapandet.*

Granskningen visar att eleverna ges möjlighet att reflektera kring andras och eget skapande i musikundervisningen, både muntligt och skriftligt. Granskningen visar också att undervisningen omfattar musikaliska begrepp och att dessa integreras i uppgifter som eleverna utför. Läraren uppger i intervjun att hen stimulerar eleverna att reflektera kring musik genom att de efter att ha lyssnat på ett musikstycke får formulera vad som händer i musiken. Det kan exempelvis handla om tonalitet, rytmik eller särskilda utsmyckningar. Ett annat sätt är att skriva loggbok där de skriver ner tankar om lektionen, vilket sker även när de jobbar med en skapande uppgift. Eleverna har gett varandra spontan återkoppling, dock inte systematiserat. Enligt lärare i musik arbetar skolan med reflektion i flera ämnen som en metod att få eleverna att reflektera kring sitt eget lärande.

*Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen till vissa delar ger eleverna valmöjlighet i samband med skapandet*.

Granskningen visar att eleverna har vissa möjligheter att välja instrument när de arbetar med skapande uppgifter. Eleverna anger att de oftast väljer mellan key-board eller gitarr, men att de inte kan välja att jobba med digitala verktyg. Eleverna uppger även att de får välja vilken låt som de vill lära sig utifrån en lista som läraren har gett dem. Vid observation framkom också att eleverna hade föreslagit ett antal låtar och att läraren därefter valt ut en av dem som eleverna skulle arbeta med.

---

[2] I grundskolans läroplan, första kapitlet *Skolans värdegrund och uppdrag* framgår att det ingår i skolan uppdrag att stimulera elevernas kreativitet: *Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem*. Lgr 11, kap 1.

[3] Undervisning som ger eleverna möjlighet till sådant eget skapande som främjar utveckling av kreativitet omfattar möjlighet att arbeta skapande i processform, möjlighet att reflektera över skapandet samt valmöjlighet i samband med skapandet.

## Identifierade utvecklingsområden

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande områden.

- Rektorn behöver säkerställa att musikundervisningen utgår ifrån, och innehåller, hela det centrala innehållet i kursplanen.

Skolinspektionen bedömer att digitala verktyg för musikskapande, inspelning och bearbetning inte ingår, eller inte kommer alla elever till del, i undervisningen.

Av elevintervjun framgår att inte alla elever arbetat med digitala verktyg i årskurserna 7-9. I kommentarmaterialet till kursplanen framkommer att digitala verktyg kan likställas med musikinstrument vid musicerande. Digitala verktyg kan bli ett medel för att i större utsträckning ge eleverna valmöjligheter i sitt skapande vilket främjar och utvecklar elevernas kreativitet. Användningen av digitala verktyg i undervisningen kan vara ett sätt att ge eleverna förutsättningar att tillägna sig musik som uttrycksform och kommunikationsmedel[4]. Rektorn uppger att det inte finns digitala verktyg i tillräcklig utsträckning vid tiden för granskningen men påpekar att det är viktigt att ge eleverna möjlighet att digitalt skapa något eget i musikundervisningen. Rektorn och läraren bekräftar vid intervju att det inte finns några digitala verktyg att tillgå vid tiden för granskningen, men också att skolan ämnade beställa sådana. Vidare visar granskningen att eleverna tidigare har prövat att arbeta med digitala verktyg, men att handledningen i skapandeprocessen har varit bristfällig, enligt eleverna. Eleverna behöver få tillgång till digitala verktyg i sådan utsträckning att alla elever får möjlighet att använda detta till musikskapande, inspelning och bearbetning.

- Rektorn behöver säkerställa att alla elever i musikundervisningen ges möjlighet att arbeta skapande i processform.

Bedömningen grundar sig på kvalitetskriterier som Skolinspektionen bedömt vara av vikt för utformningen av musikundervisningen så att den ger eleverna möjlighet till sådant eget skapande som främjar utvecklingen av kreativitet[5]. Utformningen av sådan undervisning omfattar möjlighet att arbeta skapande i processform, möjlighet att reflektera över skapandet, samt valmöjlighet i samband med skapandet.

Skolinspektionen bedömer att alla elever i Braås skola behöver ges mer utrymme till eget skapande som sträcker sig över tid och uppnår fördjupning. Det framkommer att skapande i processform behöver utvecklas så att alla elever får möjlighet att fördjupa, utforska och experimentera när de arbetar med en skapande uppgift. Även om läraren uppger att hen ser musikskapande som det centrala i musikundervisningen och att hen önskar bygga undervisningen kring det och därefter knyta an alla andra delar av det centrala innehållet, så har de skapande inslagen varit begränsade till delar mindre delar av undervisningen under höstterminen. Enligt eleverna har de arbetat med skapande

---

[4] I grundskolans läroplan, första kapitlet Skolans värdegrund och uppdrag framgår att det ingår i skolan uppdrag att stimulera elevernas kreativitet: Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem. Lgr 11, kap 1

[5] I grundskolans läroplan, första kapitlet Skolans värdegrund och uppdrag framgår att det ingår i skolan uppdrag att stimulera elevernas kreativitet: Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem. Lgr 11, kap 1.

uppgifter i årskurserna 7-8 under längre tidsperioder, men inte fått någon systematisk återkoppling som har möjliggjort en fördjupning eller stöttat individuella strategier i det skapande arbetet.

## Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 14 augusti 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena samt vilka effekter det haft för verksamheten.

Redogörelsen skickas via e-post, till *kvalitetsgranskningarsthlm@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm.* Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 400-2017:10215) i de handlingar som sänds in.

**På Skolinspektionens vägnar**

X Gabriel Brandström

Beslutsfattare
Signerat av: Gabriel Brandström

X Marita Bergman

Föredragande
Signerat av: Marita Bergman

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
https://www.skolinspektionen.se/sv/Tillsyn--granskning/Kvalitetsgranskning/Skolinspektionen-granskar-kvaliteten/musik-i-grundskolan/

# Bilaga: Författningsstöd

**Skollagen (2010:800)**

**1 kap. 4 §**

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.

**1 kap. 11 § första stycket**

För varje skolform och för fritidshemmet ska gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i denna lag. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen.

**3 kap. 3 §**

Alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

**1.1.1 10 kap. 2 §**

1.1.2 Grundskolan ska ge eleverna kunskaper och värden och utveckla elevernas förmåga att tillägna sig dessa.

Utbildningen ska utformas så att den bidrar till personlig utveckling samt förbereder eleverna för aktiva livsval och ligger till grund för fortsatt utbildning.

Utbildningen ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och ge en god grund för ett aktivt deltagande i samhällslivet.

**Skolförordningen (2011:185)**

**5 kap 2 §**

Eleverna ska genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

**Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet,** Reviderad 2018

**Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden**

”Skolans uppgift är att låta varje enskild elev finna sin unika egenart och därigenom kunna delta i samhällslivet genom att ge sitt bästa i ansvarig frihet.”

**Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag**

”Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem. Eleverna ska få möjlighet att ta initiativ och ansvar samt utveckla sin förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Skolan ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse för hur digitaliseringen påverkar individen och samhällets utveckling. Alla elever ska ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik.(…).”

”Skolan ska stimulera varje elev att bilda sig och växa med sina uppgifter. I skolarbetet ska de intellektuella såväl som de praktiska, sinnliga och estetiska aspekterna uppmärksammas (...).

Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper. De ska få pröva och utveckla olika uttrycksformer och uppleva känslor och stämningar. Drama, rytmik, dans, musicerande och skapande i bild, text och form ska vara inslag i skolans verksamhet. En harmonisk utveckling och bildningsgång omfattar möjligheter att pröva, utforska, tillägna sig och gestalta olika kunskaper och erfarenheter. Förmåga till eget skapande hör till det som eleverna ska tillägna sig.”

**Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden**

Under rubriken Riktlinjer anges att alla som arbetar i skolan bland annat ska;

• i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av jämställdhet och solidaritet mellan människor,

• i sin verksamhet bidra till att eleverna interagerar med varandra oberoende av könstillhörighet

I avsnittet om lärarens ansvar står bland annat att läraren ska;

• synliggöra och med eleverna diskutera hur olika uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter, samt hur könsmönster kan begränsa egna livsval och livsvillkor,

• planera och genomföra undervisningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet

**Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper**

Under rubriken till område 2.2 Kunskaper anges bland annat att;

”Skolan ska bidra till elevernas harmoniska utveckling. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet. Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt. Lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former.”

Bland de övergripande målen under området Kunskaper anges att skolan bland annat ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola;

• kan använda såväl digitala som andra verktyg och medier för kunskapssökande, informationsbearbetning, problemlösning, skapande, kommunikation och lärande,

• kan lära, utforska och arbeta både självständigt och tillsammans med andra och känna tillit till sin egen förmåga, och

• kan använda och ta del av många olika uttrycksformer såsom språk, bild, musik, drama och dans samt har utvecklat kännedom om samhällets kulturutbud

Bland riktlinjerna under området Kunskaper anges vidare att läraren bland annat ska;

• stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan,

• ge utrymme för elevens förmåga att själv skapa och använda olika uttrycksmedel,

• får använda digitala verktyg på ett sätt som främjar kunskapsutveckling,

**Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar**

I avsnittet anges bland annat att rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar exempelvis för att

•utbildningen och undervisningen organiseras så att eleverna möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet

•skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas,

•skolans arbetsmiljö utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, ges aktivt lärarstöd och får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet samt andra lärverktyg för en tidsenlig utbildning, bland annat skolbibliotek och digitala verktyg,

•personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.

**Lgr 11, 5. Kursplaner, 5.8 Musik**

*Syfte*

I kursplanen för musik beskrivs inledningsvis syftet med undervisningen och vilka förmågor som undervisningen syftar till att utveckla hos eleverna.

”Genom undervisningen i ämnet musik ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- spela och sjunga i olika musikaliska former och genrer,
- skapa musik samt gestalta och kommunicera egna musikaliska tankar och idéer, och
- analysera och samtala om musikens uttryck i olika sociala, kulturella och historiska sammanhang.”

*Centralt innehåll*

Det centrala innehållet **för årskurs 7-9** är uppdelat i tre kunskapsområden;

*Musicerande och musikskapande*

- Sång, melodispel och ackompanjemang i ensembleform med genretypiska musikaliska uttryck.
- Gehörsmusicerande efter musikaliska mönster i olika genrer.
- Rytmisk och melodisk improvisation till trumkomp, ackordföljder eller melodislingor med röst och instrument.
- Musikskapande i olika genrer, till exempel visor, ljudkompositioner och låtar.
- Musikalisk gestaltning där olika uttrycksformer kombineras.

*Musikens verktyg*

- Röstvård, hörselvård och orsaker till att musiklyssnande och musicerande kan bidra till hörselskador samt hur hörselskador kan förebyggas.
- Hur rösten kan varieras i flerstämmiga, vokala uttryck i olika genrer.
- Ackord-och melodiinstrument, bas och slagverk för spel i olika ton-och taktarter.
- Rytm, klang och dynamik, tonhöjd, tempo, perioder, taktarter, vers, refräng och ackord som byggstenar för att musicera och komponera musik i olika genrer och med varierande instrumentation.
- Musiksymboler och notsystem, noter, tabulatur, ackordbeteckningar och grafisk notation.
- Digitala verktyg för musikskapande, inspelning och bearbetning.

*Musikens sammanhang och funktioner*

- Ljudets och musikens fysiska, tanke-och känslomässiga påverkan på människan. Musikens funktion för att markera identitet och grupptillhörighet i olika kulturer, med fokus på etnicitet och kön.
- Hur musik används i olika medier, till exempel i film och datorspel.
- Instrument och deras funktion i olika genrer och sammanhang, till exempel i en symfoniorkester eller i ett rockband.
- Konstmusik, folkmusik och populärmusik från olika epoker. Framväxten av olika genrer samt betydelsefulla tonsättare, låtskrivare och musikaliska verk.

**Prop. 2009/10:165** *Den nya skollagen - för kunskap, valfrihet och trygghet*

I propositionen anges bland annat att i skolans uppdrag ligger att ge alla elever ”bästa möjliga förutsättningar att utifrån sina behov och förutsättningar utvecklas så långt som möjligt i enlighet med utbildningens mål” samt att ”ge varje flicka och pojke lika möjlighet att utveckla sin fulla potential som människa.” (s. 221)

I propositionen föreslår regeringen att ”kunskapsbegreppet ges en bred innebörd så att utbildningen också ska främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare. Sådan allsidig personlig utveckling kan bl.a. handla om utvecklande av den kreativa förmågan, lusten att skapa, förmågan att ta initiativ och omsätta idéer till handling. Dessa förmågor och färdigheter är centrala för att utveckla ett entreprenöriellt förhållningssätt. Det övergripande målet för utbildningen stödjer strävan att entreprenörskap ska löpa som en röd tråd genom hela utbildningssystemet.” (s. 222)

”(…) Estetisk och konstnärlig verksamhet är en viktig del av förskolans och skolans uppdrag. (…)I skolarbetet ska de intellektuella såväl som de praktiska, sinnliga och estetiska aspekterna uppmärksammas. Förmågan till eget skapande tillhör det som eleverna ska tillägna sig. Ett antal av skolans ämnen vilar således till en del på vad som kan betecknas som konstnärlig grund.” (s. 224)